

Til lovforslag nr. L 83. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 28. november 2002

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social pension

(Supplerende engangsydelse til folkepensionister)

[af socialministeren (Henriette Kjær)]

1. Ændringsforslag

Der er af Socialdemokratiets medlemmer af udvalget stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 8. november 2002 og var til 1. behandling den 18. november 2002. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Lovforslaget blev sendt i høring samtidig med fremsættelsen. Den 14. november 2002 sendte socialministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget en skriftlig henvendelse fra Bodil Bredbou. Socialministeren har kommenteret den skriftlige henvendelse over for udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Herudover er 23 spørgsmål til finansministeren stillet i Finansudvalget, og finansministerens svar herpå er indgået i udvalgets arbejde

med lovforslaget. Spørgsmålene til socialministeren og socialministerens svar herpå og spørgsmålene stillet af Finansudvalget til finansministeren og finansministerens svar herpå er optrykt som henholdsvis bilag 2 og 3 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget udtaler, at ældrechecken til de økonomisk vanskeligt stillede pensionister var Dansk Folkepartis hovedkrav til finansloven for år 2003.

Det er et faktum, at tilværelsen for mange danske folkepensionister er den rene ørkenvandring. Når disse pensionister har betalt de faste månedlige udgifter kan enhver ekstraudgift vælte budgettet fuldstændigt.

Med dette lovforslag sikres pensionister med lave indkomster en årlig supplerende ydelse på 5.000 kr. før skat, et beløb, der på et sparsomt budget vil give et mærkbart tilskud til økonomien.

Dansk Folkeparti vil fortsat arbejde for en omfattende forbedring af indsatsen for de svageste ældre. Denne gruppe skal i de kommende år have en ekstraordinær økonomisk kompensation, der genopretter deres økonomiske situation. Med dette lovforslag er vi kommet et stort skridt videre.

Et *andet mindretal* i udvalget (S, SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget er som udgangspunkt enige i intentionerne om at støtte de økonomisk svagest stillede ældre. Socialdemokraterne vil gerne se på hele pensionsområdet. Der bør især ses på den gruppe af pensionister, der er de økonomisk mest svage. Ældrechecken er kun en engangsydelse og har karakter af et hovsaforslag. Socialdemokraterne synes, at sigtet med dette arbejde er for kortsigtet. Det ligger helt i tråd med regeringens og Dansk Folkepartis ophævelse af det solidariske element i den særlige pensionsopsparring. Socialdemokratiet ønsker i modsætning hertil en mere langsigtet og gennemgribende analyse af mulighederne for at begrænse uligheden i pensionssystemet.

Lovforslaget skaber store forventninger blandt folkepensionisterne. Imidlertid er der mange, der vil blive skuffet, når lovforslaget bliver en realitet. Det er f.eks. alle de folkepensionister, der har arbejdet igennem et langt liv og optjent ATP. Dertil kommer folkepensionister, der som førtidspensionister frivilligt har indbetalt til ATP.

Udbetalingen af ældrechecken vil også udløse berettiget kritik af, at de grupper, der har indbetalt til ATP, får mindre i boligydelse end gruppen, der får udbetalt ældrechecken. Kritikken vil også komme fra de grupper, der har en lille arbejdsindkomst, og som skal betale mere i skat end gruppen, der får ældrechecken.

Socialdemokraterne mener, at pengene til ældrechecken kan fordeles på en bedre måde, og har derfor stillet ændringsforslag, der ligger i tråd med begrebet helbredstillæg. Det er kredsen af pensionister, der er berettiget til helbredstillæg, som efter Socialdemokratiets opfattelse er en mere retfærdig fordelingsnøgle for, hvem der skal modtage dette engangsbeløb.

Gruppen af folkepensionister, som modtager helbredstillæg, er større end den gruppe, som regeringen og Dansk Folkeparti foreslår skal modtage et engangsbeløb på kr. 5.000. Det betyder, at beløbet pr. modtager sænkes, når det afsatte beløb, som ifølge lovforslaget er anslået til 422 mio. kr., fastholdes.

Enhedslistens medlem af udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse*, selv om det kun er en mindre del af de økonomisk dårligt stillede pen-

sionister, der får glæde af ordningen. Enhedslisten finder det beklageligt, at man ikke i stedet har valgt at give et økonomisk løft til alle økonomisk dårligt stillede pensionister. Det er urimeligt, at pensionister med en lille tillægspension fra ATP intet får ud af ordningen. Enhedslisten ville foretrække en permanent forhøjelse frem for en engangsydelse.

Et *tredje mindretal* i udvalget (RV og KRF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Det Radikale Venstres medlem af udvalget oplyser, at Det Radikale Venstre er meget optaget af, hvordan de økonomisk mindst privilegerede pensionister kan stilles bedre. Det Radikale Venstre finder ikke denne etårige, engangsfinansierede lappeløsning perspektivrig. Det Radikale Venstre ønsker derfor en samlet, langsigtet og permanent finansieret reform af ydelser og tillæg oven i folkepensionen med henblik på at sikre pensionister, der blot har folkepension og tillæg, en bedre økonomi og et større selvstændigt råderum, samt at velstillede pensionister ikke automatisk gives ydelser alene på grund af alder.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siimut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF og EL):

1) I det under *nr. 1* foreslåede § 72 d, stk. 3, ændres »§ 29, stk. 1 og 3-6« til: »§ 29, stk. 1, 3-4 og 6«.

2) Det under *nr. 1* foreslåede § 72 d, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Den opgjorte indtægt, jf. stk. 3, ned-sættes med et fradrag, jf. § 49, stk. 1, nr. 6.«

3) Efter det under nr. 1 foreslåede § 72 d, stk. 4, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 5. Den supplerende engangsydelse ned-sættes afhængigt af den personlige tillægsprocent opgjort efter § 31, stk. 3.«

Stk. 4-7 bliver stk. 5-8.

Bemærkninger

Til nr. 1

Opgørelsen af indtægtsgrundlaget ændres, så det svarer til indtægtsgrundlaget for helbredstil-læg.

Else Winther Andersen (V) Eva Kjer Hansen (V) Flemming Oppfeldt (V) Troels Lund Poulsen (V)

Pia Kristensen (DF) Jette Jespersen (DF) Charlotte Dyremose (KF) nfm.

Nils-Ole Hegglund (KF) Tove Videbæk (KRF) fmd. Jette Bergenholz Baurup (S)

Grete Schødt (S) Jørn Pedersen (S) Karen Jespersen (S) Lotte Bundsgaard (S)

Villy Søvnald (SF) Margrethe Vestager (RV) Line Barfod (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 83

Bilagsnr.	Titel
1	Spm. 1 om, hvor mange pensionister der vil være omfattet af lovforslaget, til socialministeren
2	Høringssvar og høringsnotat, fra socialministeren
3	Svar på spm. 1 om, hvor mange pensionister der vil være omfattet af lovforslaget, fra socialministeren
4	Spm. 2, om en folkepensionist, der har 5.000 kr. i anden årlig indtægt, vil få en boligydelse, der er 1.000 kr. lavere, end en folkepensionist uden denne indtægt, til socialministeren Spm. 3, om der vil ske en meget stor nettoforskel i de pågældendes økonomi, til socialministeren
5	Svar på spm. S 628 om, i hvilket omfang udbetalingen af den supplerende engangsydelse vil blive modregnet i andre sociale ydelser, fra socialministeren
6	Henvendelse af 18/11-02 fra Bodil Bredbou
7	Spm. 4 om kommentar til henvendelse af 18/11-02 fra Bodil Bredbou, til socialministeren
8	Kopi af Finansudvalgets spm. 3 vedr. FFL03 § 15 om den supplerende engangsydelses (ældrecheckens) betydning for beregning af boligstøtte Kopi af Finansudvalgets spm. 4 vedr. FFL03 § 15 om ATP og ældrecheckens betydning for beregning af boligstøtte Kopi af Finansudvalgets spm. 5 vedr. FFL03 § 15 om betydningen for ældrechecken af en overskridelse på 100 kr. af formuegrænsen. Kopi af Finansudvalgets spm. 6 vedr. FFL03 § 15 om aftrapning af ydelsen ved indtægt Kopi af Finansudvalgets spm. 7 vedr. FFL03 § 15 om forskelle i beskatning af indtægt og af ældrechecken Kopi af Finansudvalgets spm. 8 vedr. FFL03 § 15 om, hvor mange personer der har foretaget frivillig indbetaling af ATP Kopi af Finansudvalgets spm. 9 vedr. FFL03 § 15 om ATP, der er indbetalt frivilligt, fradrages ældrechecken Kopi af Finansudvalgets spm. 10 vedr. FFL03 § 15, om ministeren mener, det vil have indflydelse på den fremtidige frivillige indbetaling af ATP, hvis disse indbetalinger fradrages i ældrechecken Kopi af Finansudvalgets spm. 11 vedr. FFL03 § 15 om, hvor mange folkepensionister, der kun har ATP ud over folkepensionen Kopi af Finansudvalgets spm. 12 vedr. FFL03 § 15 om, hvor mange år man skal have indbetalt til ATP for at kunne få udbetalt 5.000 kr. pr. år i ATP Kopi af Finansudvalgets spm. 13 vedr. FFL03 § 15 om de beløb, en efterlevende ægtefælle kan få udbetalt i ATP Kopi af Finansudvalgets spm. 14 vedr. FFL03 § 15 om, hvor mange folkepensionister, som bor på plejehjem, der vil kunne modtage ældrechecken

Bilagsnr.	Titel
	Kopi af Finansudvalgets spm. 15 vedr. FFL03 § 15 om formueforholdene for folkepensionister opdelt i deciler
	Kopi af Finansudvalgets spm. 16 vedr. FFL03 § 15 om, i hvilke aldersgrupper ældrechecken vil komme til udbetaling
	Svar på Finansudvalgets spm. 17 om statens nettoudgift til ældrechecken
	Kopi af Finansudvalgets spm. 18 vedr. FFL03 § 15 om betydningen af friværdi i en bolig for udbetaling af ældrechecken
9	Kopi af Finansudvalgets spm. 19 vedr. FFL03 § 15 om, hvor mange pensionister der ikke umiddelbart vil kunne modtage ældrechecken, fordi kommunerne ikke har de nødvendige økonomiske oplysninger
	Kopi af Finansudvalgets spm. 20 vedr. FFL03 § 15 om, hvor mange pensionister der ikke vil kunne modtage ældrechecken samtidig med pensionsudbetalingen for februar 2003, fordi kommunerne ikke har de nødvendige økonomiske oplysninger
	Kopi af Finansudvalgets spm. 21 vedr. FFL03 § 15 om, på hvilken måde man vil indhente oplysninger hos de pensionister, til hvem ældrechecken ikke umiddelbart vil kunne udbetales
	Kopi af Finansudvalgets spm. 22 vedr. FFL03 § 15 om lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne
	Kopi af Finansudvalgets spm. 23 vedr. FFL03 § 15 om, hvilke økonomiske oplysninger der skal foreligge, før kommunerne kan udbetale ældrechecken
	Kopi af Finansudvalgets spm. 24 vedr. FFL03 § 15 om pensionister med boligformue, som kan modtage ældrechecken
	Kopi af Finansudvalgets spm. 25 vedr. FFL03 § 15 om udbetaling af ældrecheck til indvandrere og til folkepensionister, der modtager brøkdelpension
10	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
11	Svar på spm. 2 om en folkepensionist, der har 5.000 kr. i anden årlig indtægt, vil få en boligydelse, der er 1.000 kr. lavere, end en folkepensionist uden denne indtægt, fra socialministeren
	Svar på spm. 3, om der vil blive en meget stor nettoforskel i de pågældendes økonomi, fra socialministeren
	Svar på spm. 4 om kommentar til henvendelse af 18/11-02 fra Bodil Bredbou, fra socialministeren
12	1. udkast til betænkning
13	2. udkast til betænkning
14	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 3 vedr. FFL03 § 15 om den supplerende engangsydelses (ældrecheckens) betydning for beregning af boligstøtte
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 4 vedr. FFL03 § 15 om ATP og ældrecheckens betydning for beregning af boligstøtte, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 5 vedr. FFL03 § 15 om betydningen for ældrechecken af en overskridelse på 100 kr. af formuegrænsen, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 6 vedr. FFL03 § 15 om aftrapning af ydelsen ved indtægt
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 7 vedr. FFL03 § 15 om forskelle i beskatning af indtægt og af ældrechecken
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 8 vedr. FFL03 § 15 om, hvor mange personer, der har foretaget frivillig indbetaling af ATP, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 9 vedr. FFL03 § 15 om ATP, der er indbetalt frivilligt, fradrages ældrechecken, fra finansministeren

Bilagsnr.	Titel
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 10 vedr. FFL03 § 15, om ministeren mener, det vil have indflydelse på den fremtidige frivillige indbetalinger af ATP, hvis disse indbetalinger fradrages i ældrechecken, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 11 vedr. FFL03 § 15 om, hvor mange folkepensionister der kun har ATP ud over folkepensionen, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 12 vedr. FFL03 § 15 om, hvor mange år man skal have indbetalt til ATP for at kunne få udbetalt 5.000 kr. pr. år i ATP, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 13 vedr. FFL03 § 15 om de beløb, en efterlevende ægtefælle kan få udbetalt i ATP, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 14 vedr. FFL03 § 15 om, hvor mange folkepensionister, som bor på plejehjem, der vil kunne modtage ældrechecken, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 15 vedr. FFL03 § 15 om formueforholdene for folkepensionister opdelt i deciler, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 16 vedr. FFL03 § 15 om, i hvilke aldersgrupper ældrechecken vil komme til udbetaling, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 17 om statens nettoudgift til ældrechecken, fra finansudvalget
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 18 vedr. FFL03 § 15 om betydningen for udbetaling af ældrechecken af friværdi i en bolig, fra finansministeren
15	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 19 vedr. FFL03 § 15 om, hvor mange pensionister der ikke umiddelbart vil kunne modtage ældrechecken, fordi kommunerne ikke har de nødvendige økonomiske oplysninger, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 20 vedr. FFL03 § 15 om, hvor mange pensionister der ikke vil kunne modtage ældrechecken samtidig med pensionsudbetalingen for februar 2003, fordi kommunerne ikke har de nødvendige økonomiske oplysninger, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 21 vedr. FFL03 § 15 om, på hvilken måde man vil indhente oplysninger hos de pensionister, til hvem ældrechecken ikke umiddelbart vil kunne udbetales, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 22 vedr. FFL03 § 15 om lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 23 vedr. FFL03 § 15 om, hvilke økonomiske oplysninger der skal foreligge, før kommunerne kan udbetale ældrechecken, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 24 vedr. FFL03 § 15 om pensionister med boligformue, som kan modtage ældrechecken, fra finansministeren
	Kopi af svar på Finansudvalgets spm. 25 vedr. FFL03 § 15 om udbetaling af ældrecheck til indvandrere og til folkepensionister, der modtager brøkdelspension, fra finansministeren

Udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og socialministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra Socialdemokratiet.

Spørgsmålene og socialministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra Socialdemokratiet.

Spørgsmål 1:

Hvor mange pensionister vil være omfattet af lovforslaget?

Svar:

Det skønnes på baggrund af beregninger i lovmodellen, at ca. 121.000 pensionister i Danmark vil være berettiget til at modtage engangsydelsen. Den Sociale Sikringsstyrelse har skønnet, at knap 4.000 folkepensionister, der er bosiddende i et andet EU/EØS-land, vil være berettiget til at modtage engangsydelsen.

Spørgsmål 2:

Er det korrekt, at en folkepensionist, der har 5.000 kr. i anden årlig indtægt, f.eks. i ATP, vil få en boligydelse, der er 1.000 kr. lavere end den tilsvarende ydelse til en folkepensionist uden denne ATP-indtægt?

Svar:

Boligydelse for folkepensionister omregnes hvert år 1. januar efter Socialministeriets bekendtgørelse om indkomstopgørelse ved boligstøtteberegningen. Efter bekendtgørelsen sker omregningen pr. 1. januar på grundlag af den ak-

tuelle husstandsindkomst, der er noteret af kommunen ved udgangen af året.

Stiger indkomsten i løbet af året, skal boligydelsen efter loven omregnes, hvis den samlede indkomststigning, når året er gået, overstiger et beløb, der i 2003 udgør 18.800 kr. I så fald omregnes boligydelsen på grundlag af den aktuelle indkomst med virkning fra ændringens indtræden.

En indkomststigning på 5.000 kr. fører således ikke i sig selv til omregning af boligydelsen i løbet af året. Indkomststigning hos husstandsmedlemmer, hvis indtægt ikke påvirker pensionen, kan imidlertid indebære, at engangsydelsen kommer til at indgå i boligydelsesberegningen, idet boligydelsen beregnes på grundlag af husstandsindkomsten. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis pensionister bor sammen med søskende eller børn, og disses indkomst i løbet af 2003 stiger med mindst 13.800 kr., hvorved indkomststigningen samlet overstiger 18.800 kr.

Den supplerende engangsydelse udbetales alene i 2003. Engangsydelsen indgår således ikke i indkomstgrundlaget til beregning af boligstøtte ved årsomregningen pr. 1. januar 2003, idet den ikke er kommet til udbetaling i 2002.

ATP er derimod en årlig pension, som indgår i den samlede husstandsindkomst, og som derfor ligger til grund for beregning af boligydelsen hvert år den 1. januar.

Nedenfor angives betydningen af denne forskel

Boligydelse ved engangsydelse hhv. ATP på 5.000 kr. (husleje 36.000 kr.), pl-2003

	Indkomst v. beregning	Boligydelse	Forskel
Enlig med ATP	113.768	23.568	
Enlig uden ATP	108.768	24.120	552

For en enlig er forskellen på 552 kr. Forskellen skyldes, at modtagere af boligydelse mindst skal have en engangsudgift til husleje på 11 % af indkomsten eller 11.800 kr. i 2003. Hvis en pensio-

nist ud over folkepensionen har 5.000 kr. i ATP, er husstandens lejebetalingsevne øget med 11 % af 5.000 kr., svarende til 552 kr.

Spørgsmål 3:

Er ministerens svar bekræftende, vil der så ikke ske en meget stor nettoforskel i de pågældendes økonomi for år 2003, da den supplerende engangsydelse ikke har indvirkning på beregning af boligydelsen, hvor den ene kan få en engangsydelse på 5.000 kr. uden modregning og den anden ikke kan få et engangsbeløb, da dette på grund af modregningen går i nul og vedkommende fortsat får en væsentlig lavere boligydelse (nettoforskellen ser således ud til at blive 6.000 kr.)?

Svar:

Forslaget om en supplerende engangsydelse i 2003 medfører, at forskellene i de pågældendes økonomi, jf. svaret på spørgsmål 2, indsnævres, idet den supplerende engangsydelse udbetales til pensionister, som ikke har en supplerende indkomst.

Spørgsmål 4:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 18. november 2002 fra Bodil Bredbou, jf. L 83 – bilag 6.

Svar:

Det er vanskeligt at vurdere Bodil Bredbous økonomiske situation ud fra de medsendte oplysninger. Det fremgår af henvendelsen, at hun har en årlig indkomst på 119.000 kr., heraf 17.000 kr. i ATP. Da det ikke fremgår, at Bodil Bredbou har indtægter ud over sin ATP, lægges det til grund for besvarelsen, at hun alene har 17.000 kr. i ATP ud over sin folkepension. Den årlige maksimale folkepension for en enlig folkepensionist er 105.396 kr. (2002). Bodil Bredbou vil derfor have en årlig indkomst på ca. 122.400 kr. inkl. ATP.

Størrelsen af helbreds- og varmetillæg fastsættes ud fra den personlige tillægsprocent. Den personlige tillægsprocent beregnes ud fra den indtægt, der ligger ud over folkepensionen. For at have en personlig tillægsprocent på 100 kræves en indkomst på under 14.200 kr. For hver 350 kr. ud over dette beløb nedsættes den personlige tillægsprocent med 1 pct. En indkomst på 17.000 kr. i ATP medfører en personlig tillægsprocent på 92.

Ligeledes medfører ATP en lavere boligstøtte. Da vi ikke kender Bodil Bredbous boligforhold og huslejens størrelse, er det ikke muligt at sige noget om boligstøtteberegningen.

Personlige tillæg fastsættes ud fra en konkret, individuel vurdering af kommunen. Det fremgår af brevet, at kommunen har tilkendt Bodil Bredbou personligt tillæg til fysioterapi.

For at kunne få nedsat fjernsynslicensen til det halve kræver det en personlig tillægsprocent på 100. Da Bodil Bredbou har en tillægsprocent på 92, vil hun ikke være berettiget til nedsat tv-licens. Den årlige, fulde farve-tv-licens for 2002 er på 2.058 kr. og for 2003 på 2.108 kr.

Den supplerende engangsydelse er et supplement til folkepensionsydelsen i 2003 til de dårligst stillede pensionister. Engangsydelsen er ligesom ATP skattepligtig. For at sikre, at det kun er de dårligst stillede pensionister, som kan modtage ydelsen, indgår formuen som et kriterium for tildeling af engangsydelsen. Folkepensionister med en likvid formue på over 53.100 kr. er således ikke berettiget til ydelsen.

Den likvide formue lægges til grund, idet folkepensionister, som bor i hus eller ejerlejlighed, ikke har glæde af den del af formuen, som er bundet i fast ejendom. Det er et kendt formuebegreb, der benyttes, nemlig det samme formuebegreb, som blev indført med reglerne om helbredstillæg pr. 1. marts 2001. Herved har man sikret, at tildelingen af den supplerende engangsydelse kan ske administrativt let, idet kommunen kan anvende de formueoplysninger, som de for langt de fleste af de berettigede allerede har indhentet i forbindelse med tilkendelse af helbredstillægget.

Det skal bemærkes, at en ATP på ca. 17.000 kr. er en ATP, der ligger væsentligt over de gennemsnitlige udbetalinger. I 2001 var den gennemsnitlige ATP-udbetaling for kvinder på 5.717 kr. om året, mens den maksimale ATP-udbetaling var på 20.328 kr.

Samlet set er det svært at vurdere Bodil Bredbous økonomiske situation ud fra de givne oplysninger. Det er dog helt sikkert, at der er en stor del af de danske folkepensionister, der har en mindre samlet indkomst end Bodil Bredbou, og det er disse folkepensionister, som engangsydelsen er møntet på at give et økonomisk løft.

Finansudvalgets spørgsmål til finansministerens og dennes svar herpå

Spørgsmålene og finansministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra Socialdemokratiet.

Ad 15.8 Sociale pensioner.

Spørgsmål 3:

Ministeren bedes oplyse, om pensionisters boligstøtte aftrappes som ved anden indtægt, når der udbetales den supplerende ydelse på 5.000 kr. til pensionister (ældrechecken).

Svar:

Boligydelse for 2003 beregnes som udgangspunkt på grundlag af pensionistens indkomstforhold i 2002. Hvis boligydelsesmodtagerens indkomstgrundlag i 2003 samlet set ændrer sig med mere end 18.800 kr., vil der dog ifølge reglerne om boligydelse skulle ske en omberegning af boligydelsen på grundlag af den aktuelle indkomst.

Den supplerende engangsydelse på op til 5.000 kr. vil således ikke i sig selv kunne medføre en reduktion af boligydelsen i 2003, da ydelsen er mindre end grænsen for omberegning på 18.800 kr. Hvis pensionistens indkomst imidlertid ændres yderligere i løbet af året, således at der skal foretages en omberegning af boligydelsen, vil engangsydelsen indgå i indkomstgrundlaget for omberegningen.

Det må dog antages, at kun en meget begrænset andel af de folkepensionister, der modtager engangsydelsen i løbet 2003, vil opleve indtægtsstigninger af et sådant omfang, at en omberegning af boligydelsen bliver relevant.

Beregning af boligydelse for 2004 baseres efter gældende regler på pensionistens indkomstforhold i 2003, herunder en eventuel supplerende engangsydelse. Det er imidlertid tilkendegivet i bemærkningerne til lovforslaget om engangsydelsen, at der vil blive ændret i bekendtgørelsen om indkomstgrundlaget for boligydelsen i 2004, sådan at virkningen af den midlertidige ydelse i 2003 neutraliseres for så vidt angår beregningen af boligydelse i 2004.

Spørgsmål 4:

Ministeren bedes oplyse forskellen i boligstøtte for en pensionist, der kun modtager folkepension og ATP, og en pensionist, der kun modtager folkepension og ældrechecken, når forudsætningerne for boligstøtte i øvrigt er de optimale.

Svar:

Boligydelse til folkepensionister beregnes på grundlag af indkomstens størrelse, huslejen og antal kvadratmeter. Som følge af dette samt af bestemmelserne om minimumsegenbetaling mv. kan der ikke angives ét fast beløb, som udgør forskellen i boligydelse i et hvilken som helst eksempel på to boligydelsessager, som kun afviger fra hinanden derved, at der i det ene tilfælde er en supplerende ATP-indkomst på 5.000 kr. og i det andet tilfælde udbetales engangsydelse i 2003.

Det lægges i øvrigt til grund for besvarelsen, at der med »optimale« forudsætninger menes, at reglen om mindste egenbetaling ikke begrænser den beregnede boligstøtte, samt at hverken den øvre grænse for støtteberettiget husleje eller den øvre grænse for antal støtteberettigede kvadratmeter er overskredet. Det lægges yderligere til grund, at der kan bortses fra særlige regler mht. ældreboliger mv.

Udgør huslejen for en enlig folkepensionist i en lejlighed på 65 kvadratmeter eksempelvis 48.000 kr. pr. år, vil boligydelsen til en person med fuld engangsydelse udgøre ca. 1.100 kr. mere end boligydelsen til en person med 5.000 kr. i ATP-indkomst.

Årsagen til, at der kan være en sådan forskel i den udmålte boligydelse, er, at engangsydelsen – netop fordi den kun ydes i 2003 – efter de gældende boligstøtteregler ikke i sig selv vil medføre en omberegning af boligydelsen, jf. besvarelsen af spørgsmål 3.

Spørgsmål 5:

Ministeren bedes oplyse, om det er korrekt, at en pensionist, der blot overskrider formuegræn-

sen på 53.100 kr. med 100 kr., ikke vil modtage en ældrecheck.

Svar:

Det er korrekt, at en pensionist med formue ud over grænsen på 53.100 kr. ikke vil kunne modtage engangsydelsen. Reglen om en likvid formuegrænse på 53.100 kr. svarer til de gældende regler for udbetaling af helbredstillæg efter lov om social pension.

Spørgsmål 6:

Ministeren bedes oplyse, om f.eks. indtægter på 5.000 kr. ved havearbejde medfører 100 pct. aftrapning i ældrechecken og dermed bortfald af checken.

Svar:

Engangsydelsen aftrappes i forhold til skattepligtige, supplerende indkomster med 100 pct. for pensionister, som ikke er samgifte. En supplerende arbejdsindkomst på 5.000 kr. udgør efter arbejdsmarkedsbidrag 4.600 kr., og det er dette beløb, som indgår i aftrapningsgrundlaget. Efter modregning udgør engangsydelsen dermed 400 kr.

Det bemærkes, at indkomstgrundlaget for beregning af engangsydelsen opgøres pr. 1. januar 2003 på grundlag af den senest slutlignede indkomst eller på grundlag af den forventede fremtidige indtægt, såfremt indtægtsgrundlaget er ændret mere end rent midlertidigt. Det indebærer blandt andet, at en uventet indtægt i løbet af 2003, f.eks. i form af indtægt af uventet havearbejde, ikke indgår i indkomstgrundlaget for engangsydelsen.

Spørgsmål 7:

Ministeren bedes oplyse forskellen på beskatning af indtægter på 5.000 kr. ved havearbejde

og 5.000 kr. udbetalt som ældrecheck, når forudsætningerne i øvrigt er ens.

Svar:

Engangsydelsen er en skattepligtig pensionsydelse og beskattes dermed på linje med andre overførselsindkomster. Forudsat, at der kun betales kommuneskatter og bundskat til staten, udgør den gennemsnitlige beskatning 38,8 pct. i 2003.

Arbejdsindkomster pålignes herudover et arbejdsmarkedsbidrag på 8 pct. Forudsat, at der ikke betales mellem- og topskat til staten, er den samlede marginalskat vedrørende arbejdsindkomster derfor gennemsnitligt 43,7 pct. i 2003.

Forskellen i beskatningen af henholdsvis engangsydelsen på 5.000 kr. og en arbejdsindkomst på 5.000 kr. udgør derfor 4,9 pct.enheder, svarende til ca. 245 kr.

Spørgsmål 8:

Ministeren bedes oplyse, hvor mange personer der har foretaget frivillig indbetaling til ATP og med hvilket beløb i alt.

Svar:

Antallet af frivillige indbetalere af ATP-bidrag udgjorde 135.200 personer i 2001 fordelt på 93.900 modtagere af efterløn og overgangsydelse, 39.700 modtagere af førtidspension og del-pension og 1.600 selvstændige, jf. tabel 1. Det samlede bidrag fra de 135.200 frivillige indbetalere i 2001 udgjorde ca. 311 mill. kr. Det svarer til omkring 2.300 kr. i gennemsnit før fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, hvilket, såfremt det dengang gældende omsætningsforhold i ATP-loven, hvor 396 kr. indbetalt bidrag giver 100 kr. i årlig livsvarig pension fra alder 67, lægges til grund, ville have givet anledning til en gennemsnitlig årlig pensionsret fra ATP på ca. 535 kr.

Tabel 1. Antal frivillige indbetalere og frivilligt indbetalte beløb til ATP, 1997-2001

	1997	1998	1999	2000	2001
	----- 1.000 personer -----				
Modtagere af efterløn og overgangsydelse	39,6	61,5	77,3	86,4	93,9
Modtagere af førtids- og delpension	29,8	34,0	35,6	37,3	39,7
Selvstændige ¹⁾	1,3	1,4	1,6	1,6	1,6
I alt	70,7	96,9	114,5	125,3	135,2
	----- Mill.kr. -----				
Modtagere af efterløn og overgangsydelse	78,9	128,6	159,1	196,0	211,0
Modtagere af førtids- og delpension	71,5	82,2	86,9	91,1	96,2
Selvstændige ¹⁾	3,4	3,5	3,8	4,0	3,9
I alt	153,7	214,4	249,7	291,2	311,0

1) Selvstændige, der tidligere har været lønmodtagere og har valgt at fortsætte bidragsbetalingen til ATP.

Kilde: ATP

I forhold til 1997, hvor det blev muligt for efterlønsmodtagere og førtidspensionister at betale bidrag til ATP, er der lige knap sket en fordobling af antallet af frivillige bidragsydere, mens de frivilligt indbetalte beløb er lige godt fordoblet. Det er ikke umiddelbart muligt at opgøre størrelsen af personsammenfald blandt de frivillige indbetalere i de enkelte år.

Spørgsmål 9:

Ministeren bedes oplyse, om frivillige indbetalinger til ATP modregnes i ældrechecken ved udbetaling.

Svar:

Løbende ATP-udbetalinger (i form af årlige eller månedlige udbetalinger) er skattepligtig indkomst, hvad enten de hidrører fra frivillige eller obligatoriske indbetalinger, og dermed indgår de i aftrappingsgrundlaget for engangsydelsen.

ATP-opsparinger, der ikke overstiger en nærmere fastsat grænse og dermed kommer til udbetaling i form af et kapitaliseret engangsbeløb, er ikke skattepligtig indkomst, men pålægges i stedet en afgift på 40 pct. Sådanne udbetalinger indgår dermed heller ikke i aftrappingsgrundlaget for engangsydelsen.

Spørgsmål 10:

Såfremt frivillige indbetalinger til ATP modregnes i ældrechecken ved udbetaling, bedes ministeren oplyse, om dette forhold efter ministe-

rens opfattelse vil påvirke fremtidige indbetalinger.

Svar:

Engangsydelsen udbetales kun i 2003. På den baggrund vurderes engangsydelsen ikke at påvirke de fremtidige pensionsindbetalinger, herunder heller ikke frivillige indbetalinger til ATP.

Spørgsmål 11:

Ministeren bedes oplyse, hvor mange folkepensionister der ud over folkepensionen kun har indtægter fra ATP.

Svar:

Det skønnes, at ca. 49.000 folkepensionister ikke har indtægter ud over folkepensionen. Ca. 79.000 folkepensionister har, ud over folkepensionen kun indtægter fra ATP. Ikke alle disse 128.000 personer er berettigede til engangsydelsen, fordi ATP indkomsten i mange tilfælde overstiger 5.000 kr.

Spørgsmål 12:

Ministeren bedes oplyse, hvor mange år man skal have indbetalt normalt ATP bidrag for at få udbetalt 5.000 kr. pr. år i ATP.

Svar:

Størrelsen af det årlige ATP-bidrag varierer mellem de forskellige indbetalere. Størrelsen af bidraget fra lønmodtagere er således afhængig af arbejdstiden hos den samme arbejdsgiver i en gi-

Bilag til bet. o. lovf. vedr. social pension

ven lønperiode og af, om bidraget skal betales med A-, B- eller C-sats.

Den samlede årlige ATP-indbetaling for en fuldtidsbeskæftiget lønmodtager på A-satsen,

der som udgangspunkt betales af alle lønmodtagere med undtagelse af visse grupper inden for det offentlige, andrager knap 2.700 kr., *jf. tabel 2.*

Tabel 2. Samlet årligt ATP-bidrag for lønmodtagere aflønnet på ugebasis på A-, B- og C-sats

	A-sats	B-sats	C-sats
Arbejdstimer pr. uge			
Mindst 27	2.684	1.166	1.517
Under 27 – men mindst 18	1.789	778	1.012
Under 18 – men mindst 9	895	389	506
Under 9	0	0	0

Anm.: De samme ATP-indbetalingsbeløb gælder for ækvivalent beskæftigelsesomfang for 14-dages og månedslønnede.

ATP-medlemmer, der ikke er lønmodtagere, betaler bidrag med en særlig sats pr. time eller pr. måned. Bidraget baserer sig som udgangspunkt på A-satsen, idet visse grupper af overførselsmodtagere betaler dobbelt A-sats.

De udbetalinger fra ATP, som sker i dag, er blandt andet baseret på de gældende bestemmelser i ATP-loven fra 1992 indtil 2002 om, at 396 kr. indbetalt bidrag giver 100 kr. i årlig livsvarig ydelse. Med dette omsætningsforhold mellem

bidrag og pension kan antallet af år, man skal have indbetalt ATP bidrag på fuld A-sats for at få udbetalt 5.000 kr. pr. år i livsvarig ydelse, opgøres til ca. 8 år, *jf. tabel 3.* Det påkrævede antal år med indbetalinger stiger, hvis indbetalingen sker med B- eller C-sats (eller hvis indbetalingerne ikke svarer til fuld sats). I beregningerne er taget højde for, at der skal svares arbejdsmarkedsbidrag af ATP-indbetalingerne.

Tabel 3. Antal påkrævede indbetalingsår for fuldtidsbeskæftigede for optjening af årlig livsvarig ATP-ypdelse på 5.000 kr.

	A-sats	B-sats	C-sats
	----- Antal år -----		
Mindst 27 arb.timer pr. uge	8	18	14

Anm.: Forudsat omsætningsforhold mellem bidrag og pension på 396:100. Der er ikke taget hensyn til bonus.

Kilde: Egne beregninger

Spørgsmål 13:

Ministeren bedes oplyse det beløb, efterlevende ægtefæller får udbetalt i ATP, såfremt den afdøde har indbetalt fuldt ATP-bidrag i henholdsvis 20, 25 og 30 år.

Svar:

Udbetalingen til efterlevende ægtefæller ved dødsfald i dag varierer afhængig af en lang række faktorer, herunder bidragsperiodens længde og tidsmæssige placering, størrelsen af bidrags-

satsen og afdødes alder. Det er derfor ikke umiddelbart muligt at opgøre en fuldt detaljeret oversigt over forskellige mulige udbetalinger til efterlevende ægtefæller.

Variationen og størrelsesordenen af udbetalingen af ægtefælleydelsen kan anskueliggøres i en række eksempler ved dødsfald 1. april 2002 i forskellige aldre baseret på indbetalingsperioder i intervallet 20-30 år med fuld A-sats. Størrelsen af udbetalingen varierer i eksemplerne fra godt 26.000 kr. til omkring 67.500 kr., *jf. tabel 4.*

Tabel 4. Udbetaling til ægtefælle fra ATP ved dødsfald under forskellige antagelser om bidragsår og alder ved død

Antal bidragsår	Alder ved død	Sum til ægtefælle (før fradrag af afgift)
----- år -----		----- kr. -----
20	60	32.100
20	70	42.400
20	80	26.300
25	60	38.300
25	70	52.700
25	80	31.900
30	60	47.200
30	70	67.500

Anm.: Ved dødsfald 1. april 2002 og under antagelse af bidrag på fuld A-sats uden ophør fra 1. april 1964 til udløb af angivne bidragsperioder. Det er antaget, at ægtefællen ikke har optjent ATP i perioden og har samme alder som afdøde. Tallene er afrundet til nærmeste 100 kr.

Kilde: ATP

Ægtefælleydelsen udbetales som et engangsbeløb, hvoraf skal svares en afgift på 40 pct., svarende til eksempelvis kapitalpensionsudbetalinger. Udbetalingen indgår således ikke i den skattepligtige indkomst, og modregnes dermed ikke i engangsydelsen.

Spørgsmål 14:

Ministeren bedes oplyse, hvor mange personer, som bor på plejehjem, der vil modtage ældrechecken.

Svar:

Med et usikkert skøn er der ca. 7.000 modtagere af engangsydelsen, som bor på plejehjem. Det skønnes, at der i alt er ca. 27.000 plejehjemsbeboere blandt folkepensionisterne.

Tabel 5. Folkepensionisters formuefordeling, 2000

Indkomstdecil	Gennemsnitlig nettoformue 1.000 kr.	Indkomstdecil	Gennemsnitlig nettoformue 1.000 kr.
1	108	6	370
2	152	7	474
3	218	8	680
4	342	9	890
5	378	10	2.342

Anm.: *Indkomsten* er opgjort som personlig indkomst tillagt positiv nettokapitalindkomst og aktieindkomst. *Indkomst og formue* er opgjort på personniveau.

Kilde: Egne beregninger på stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen i 2000.

Spørgsmål 15:

Ministeren bedes oplyse formueforholdene for folkepensionister opdelt i deciler.

Svar:

Der må generelt tages forbehold for kvaliteten af formuedata. Det skyldes blandt andet, at efter afskaffelsen af formueskatten med endelig virkning fra 1997 indberettes oplysningerne kun til Told og Skat med henblik på kontrol af f.eks. renteindtægter og -udgifter.

Den gennemsnitlige nettoformue i hvert decil – dvs. for hver tiendedel af folkepensionisterne, rangordnet efter stigende indkomst – fremgår af tabel 5. Nettoformuen udgøres af ejendomsaktiver og andre aktiver, herunder finansielle aktiver, fratrukket finansielle passiver. *Likvid formue* er hermed en delmængde af nettoformuen.

Spørgsmål 16:

Ministeren bedes oplyse, i hvilke aldersgrupper ældrechecken vil komme til udbetaling, opdelt i 5-års-intervaller fra 65 år med angivelse af antal pensionister i hver aldersgruppe.

Svar:

Den skønsmæssige aldersfordeling blandt modtagerne af engangsydelsen i 2003 fremgår af *tabel 6*.

Tabel 6. Modtagere af engangsydelsen fordelt efter alder, 2003

Aldersgruppe	Antal modtagere
65-69 år	12.000
70-74 år	27.000
75-79 år	29.000
80-84 år	26.000
85 år og derover	27.000
I alt	121.000

Kilde: Egne beregninger på stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen i 2000.

Spørgsmål 17:

Ministeren bedes oplyse statens nettoudgift til ældrechecken, idet beløbet 420 mio. kr. er minus skat.

Svar:

Bruttoudgiften vedrørende engangsydelsen skønnes i lovforslaget at udgøre 417 mio. kr. De statslige nettoudgifter skønnes at udgøre 394 mio. kr. Disse modsvares dog delvis af kommunale mer-skatteindtægter, hvorfor den samlede offentlige nettoudgift skønnes at udgøre ca. 255 mio. kr.

Spørgsmål 18:

Kan ministeren bekræfte, at en folkepensionist (enlig, aldrig gift, uden likvid formue, kun med folkepension) med en friværdi i bolig på 2 mio. kr. kan få ældrechecken, og at en folkepensionist (enlig, aldrig gift, uden likvid formue, fuldtidsrengøring hele livet med ATP-indbetaling) i en lejelejlighed ikke kan få ældrechecken?

Svar:

Engangsydelsen udbetales til folkepensionister, som ikke har supplerende indkomster ved siden af folkepensionen, der overstiger 4.800 kr. i 2002, og for hvem den likvide formue ikke overstiger 53.100 kr. pr. 1. januar 2003 (indkomstgrænsen for bortfald af engangsydelsen er

4.800 kr., fordi ydelsen ikke udbetales, hvis den beregnede ydelse udgør mindre end 200 kr.).

Friværdi af ejerbolig indgår ikke i formuegrundlaget. Dermed er en folkepensionist med en friværdi af ejerboligen på 2 mio. kr. berettiget til engangsydelsen, forudsat at betingelserne mht. indkomst og likvid formue i øvrigt er opfyldt.

ATP-indkomst indgår i indkomstgrundlaget for engangsydelsen. Hvis en enlig folkepensionist har en løbende ATP-indkomst på 4.800 kr. årligt eller derover, vil vedkommende dermed ikke være berettiget til at modtage engangsydelsen.

Størrelsen af en folkepensionists eventuelle løbende ATP-indkomst afhænger af en række faktorer, herunder størrelsen af bidragssatsen, bidragsperiodens længde og bidragsperiodens tidsmæssige placering.

Hvorvidt en folkepensionist, der har været fuldtidsbeskæftiget som almindelig lønmodtager i hele sit voksne liv indtil pensionsalderen, vil have optjent ret til en årlig løbende ATP-udbetaling på 4.800 kr. eller derover, afhænger blandt andet af den tidsmæssige placering af den erhvervsaktive periode og dermed af tidspunktet for overgangen til folkepension, idet ATP-ordningen blev indført i 1964, og der således kun har været mulighed for at indbetale ATP-bidrag i perioden herefter.

Spørgsmål 19:

Ministeren bedes oplyse antallet af pensionister, hvor kommunen ikke har oplysninger til umiddelbart at kunne udsende ældrechecken.

Svar:

Socialministeriet oplyser, at der skønnes at være ca. 7.800 folkepensionister, hos hvem kommunerne har behov for at indhente oplysninger til brug for en beregning af, om vedkommende er berettiget til engangsydelsen.

Spørgsmål 20:

Ministeren bedes oplyse, for hvilke pensionister kommunen ikke har oplysninger, så der kan foretages udbetaling med pensionen februar 2003.

Svar:

Socialministeriet oplyser, at pensionisterne, for hvem kommunerne ikke har alle nødvendige oplysninger til brug for udbetaling af engangsydelsen, er kendetegnet ved, at de:

- har mindre end 5.000 kr. i indtægt ved siden af folkepensionen,
- har en samlet likvid formue, opgjort efter punkt 1-5 nedenfor, på mindre end 53.100 kr. (2003 p/l) inkl. en eventuel samlevers/ægtefælles formue og
- ikke tidligere har søgt om helbredstillæg, og for hvem kommunen derfor ikke har aktuelle formueoplysninger.
- I den likvide formue indgår:
 - Indeståender i pengeinstitutter m.v.
 - Kursværdi af obligationer
 - Pantebreve i depot
 - Kursværdi af deponerede, børsnoterede aktier
 - Kursværdi af investeringsforeningsbeviser
 - Kontant beholdning
- Andre værdipapirer, herunder værdipapirer i udlandet

Kommunerne har de nødvendige oplysninger om pensionisternes indkomster. Med hensyn til formueoplysninger har kommunerne oplysninger for 2001 om punkt 1-5. Pensionisten skal kun korrigere disse oplysninger, såfremt der er sket ændringer heri siden 2001. Herudover har kommunerne behov for oplysninger fra pensionisten om kontant beholdning og andre værdipapirer, herunder værdipapirer i udlandet.

Der kan endvidere være tilfælde, hvor det er nødvendigt at undersøge folkepensionistens samlivsstatus. Samlevende, som ifølge de før 1. marts 1999 gældende regler betragtes som enlige i forhold til opgørelsen af indtægtsgrundlaget, skal efter lovforslaget betragtes som samlevende i forhold til udbetaling af den supplerende engangsydelse.

Spørgsmål 21:

Ministeren bedes oplyse, i hvilken form der skal indhentes oplysninger hos de borgere, hvortil ældrechecken ikke umiddelbart kan udsendes.

Svar:

Socialministeriet oplyser, at kommunerne vil udsende oplysningsskemaer til de pensionister, for hvem der ikke findes tilstrækkelig oplysninger om likvid formue, svarende til oplysningsskemaet for helbredstillæg. På oplysningsskemaet bedes pensionisten korrigere de fortrykte formueoplysninger for 2001, såfremt der er sket ændringer heri, samt oplyse om kontant beholdning og andre værdipapirer, herunder værdipapirer i udlandet.

Spørgsmål 22:

Af lovforslagets bemærkninger fremgår, at der ingen administrative konsekvenser er for borgerne. Hvordan hænger dette sammen med, at der skal indhentes oplysninger hos de borgere, hvor kommunen ikke har de nødvendige oplysninger om likvid formue.

Svar:

Socialministeriet oplyser, at kun for en meget lille andel af de til engangsydelsen berettigede folkepensionister har kommunen ikke de nødvendige oplysninger. Det drejer sig om de folkepensionister, som ikke har søgt om helbredstillæg. For denne gruppe skal kommunen indhente oplysninger om likvid formue svarende til, hvis pensionisten havde søgt om helbredstillæg.

I oplysningsskemaet vil formueoplysningerne for 2001 være fortrykte. Pensionisten skal kun korrigere tallene, hvis der er sket ændringer, samt oplyse om kontant beholdning og andre værdipapirer.

Med lovforslaget er det tilstræbt at gøre administrationen så enkel for folkepensionisten som muligt. Udbetalingen af ydelsen til de fleste af

de berettigede bygger således på allerede kendte indtægts- og formueoplysninger. For at kunne udbetale engangsydelsen er det dog nødvendigt, at kommunen har dokumentation for, at pensionisten er berettiget til ydelsen. I de tilfælde, hvor kommunen ikke har tilstrækkelige formueoplysninger, er det derfor nødvendigt at indhente oplysningerne hos pensionisten.

De pensionister, som ikke vurderer sig berettigede til ydelsen på grund af formue, kan unnlade at besvare henvendelsen. Det er således kun pensionister, som mener sig berettigede, og som ønsker at modtage engangsydelsen, der skal afgive oplysninger.

På denne baggrund skønnes der ikke at være nævneværdige administrative konsekvenser for borgerne.

Spørgsmål 23:

Finansministeren oplyste onsdag den 6. november 2002 i Folketingets spørgetime, at udbetaling af ældrechecken skulle foretages med baggrund i skattemæssige oplysninger om bankindestående og øvrig likvid formue. Er denne oplysning i overensstemmelse med lovforslagets bestemmelse om, at kommunen skal indhente de nødvendige oplysninger, den ikke måtte være i besiddelse af?

Tabel 1. Folkepensionisters, herunder engangsydelsesmodtageres, nettoformue og ejendomsaktiver, 2003

Formue, kr.	Modtagere af engangsydelsen		Alle folkepensionister	
	Nettoformue	Ejendomsaktiver	Nettoformue	Ejendomsaktiver
-----antal personer i 1.000-----				
under 1.000	21	96	59	423
1.000-100.000	76	0	227	3
100.-500.000	11	10	166	71
500.-1.000.000	9	11	121	119
over 1.000.000	3	5	132	89
I alt	121	121	705	705
I alt, positiv formue	100	25	646	282

Anm.: Oplysninger om nettoformue og ejendomsaktiver er ikke fremskrevet til 2003. Tabellen omfatter kun i Danmark bosiddende pensionister. Antallet af personer med formue over 100.000 kr. er ikke stort nok til at tillade en opdeling på 100.000 krs. intervaller.

Kilde: Stikprøve på 3,3 pct. af pensionisterne i 2000.

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmålene 20-22.

Spørgsmål 24:

Ministeren bedes oplyse antallet af folkepensionister med boligformue, der vil være berettiget til ældrechecken, og herunder oplyse fordelingen af antal pensionister med boligformue på boligformueintervaller på 100.000 kr.

Svar:

Det er ikke muligt at opgøre *boligformuen* på baggrund af registeroplysninger, idet der findes oplysninger om ejendomsaktiverne, men ikke velafgrænsede oplysninger om de tilsvarende passiver. I *tabel 1* gives derfor en oversigt over fordelingen af dels nettoformue, dels ejendomsaktiver.

Den supplerende engangsydelse udbetales kun til personer med en *likvid formue* under 53.100 kr. (2003 p/1). Likvid formue udgøres, jf. svaret på spørgsmål nr. 20, af en række finansielle aktiver tillagt kontant beholdning, mens nettoformuen desuden inkluderer ejendomsaktiver og andre ikke-finansielle aktiver samt finansielle passiver, herunder realkreditgæld. I praksis udgøres forskellen mellem de to formuebegreber i vid udstrækning af ejendomsaktiverne fratrukket eventuel gæld.

Det skønnes, at ca. 20 pct. af modtagerne af engangsydelsen har ejendomsaktiver og dermed eventuelt boligformue. Formuefordelingen blandt alle folkepensionister fremgår af tabelens højre side.

Spørgsmål 25:

Ministeren bedes oplyse, om det som oplyst i Fyns Stiftstidende den 7. november 2002 er korrekt, at 26.576 pensionister af fremmed herkomst (indvandrere) vil modtage ældrechecken? Hvor mange af disse vil kun modtage brøkdelschecken?

Svar:

De 121.000 i Danmark bosiddende modtagere af engangsydelsen fordeler sig mht. oprindelsesland skønsmæssigt således:

– godt 93 pct. er danskere,

– knap 3 pct. er født i andre EU/EØS-lande, Nordamerika, Australien eller New Zealand,
– knap 4 pct. stammer fra øvrige lande.

Det skønnes dermed, at ca. 8.500 af modtagerne af engangsydelsen har oprindelse udenfor Danmark.

I artiklen i Fyns Stiftstidende d. 7. november 2002 oplyses, at Eyvind Vesselbo, Danmarks Statistik »vil tro, at 15.-18.000 indvandrere vil få engangsydelsen«. Hverken dette antal eller det i spørgsmålet nævnte antal på 26.576 modtagere af engangsydelsen er således korrekt.

Det er ikke muligt at skønne over, hvor stor en andel af de 8.500 modtagere med oprindelse uden for Danmark der kun vil modtage en andel af engangsydelsen, fordi de er brøkpensionister. Det skønnes, at der er ca. 1.700 brøkpensionister blandt de 121.000 i Danmark bosiddende modtagere af engangsydelsen